

KESKKONNAAMET

Viljandi Vallavalitsus
viljandivald@viljandivald.ee

Teie 27.10.2020 nr 7-8/3678

Meie 19.11.2020 nr 6-5/20/18051-2

**Seisukoha küsimine Karula-Piiri
detailplaneeringu algamise eelnõu ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
eelhinnangu kohta**

Keskkonnaamet on läbi vaadanud teie kirja Viljandi vallas Karula külas asuvate Karula-Piiri (71501:002:0008), Piirike (71501:002:0167), Luha (71501:002:0166) ja Salu (71501:002:0165) kinnistute detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse seisukoha küsimise kohta, keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) eelhinnangu, detailplaneeringu algamise ja keskkonnamõju hindamise mittealgatamise korralduse eelnõu ning asendiplaani. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lg 6 alusel peab otsustaja küsima seisukohta eelhinnangule asjaomastelt pädevatelt asutustelt. Keskkonnaamet annab eelhinnangule seisukoha vaid valdkondades, mis kuuluvad Keskkonnaameti pädevusse.

OÜ Mulgi Lihakarn soovib planeeringu eesmärgina muuta Piirike, Luha ja Salu katastriüksused tootmiskaas ja määrata kogu tootmiskompleksi ehitusõigus. Ehitisregistrisse lauda kasutamise otstarbega (kood 12744) kantud hoone (ehr kood 112006424) soovitakse laiendada toiduainete tööstuse hooneks (kood 12514), seadustada hoone kasutamine tapamajana, ehitada juurde loomsete jäätmete põletamise osa ja rajada tootmiskompleksi jaoks vajalikud kanalisatsioonipaigaldised. Detailplaneeringuala suurus on ligikaudu 3,1 ha. Planeering on üldplaneeringut muutev, mille tõttu tuleb kaaluda keskkonnamõju hindamise vajadust.

Eesti Looduskaitse Infosüsteemi EELIS-e andmetel ei jää planeeringualale kaitstavaid loodusobjekte ega ole registreeritud kaitsealuste liikide elupaiku. Lähim kaitseala – Uue-Võidu maastikukaitseala jääb planeeringualast ca 0,7 km kaugusele itta, mis on ka eelhinnangus kajastatud. Kavandatav tegevus kaitse-eesmärke ei ohusta.

Lähim Natura 2000 võrgustiku ala on Viljandi loodusala (keskkonnaregistri kood EE0080514) ca 4,2 km kaugusel lõunas. Eeldatav mõju nii kaugele ei ulatu.

Eelhinnangu peatükis 3.2.1 on esitatud ekslik teave, et planeeringuala asub kõrge radooniriskiga alal. Viidatud kaardil on kujutatud kõrge radooniriskiga ala punase värviga kuid planeeringuala asub oranži tooniga alal. Tegemist alaga, kus kohati võib esineda kõrge radoonisisaldusega pinnaseid. Valdavalt moreeni liustikuvee (jäärjärvede ja glatsiofluviaalsed) setted. Kohati võib olla radoonisisaldus majade siseõhus kõrge.

Eelhinnangu peatükis 3.2.2 on märgitud, vett võetakse Piiri kinnistu puurkaevust ja kulub keskmiselt 50 m³/kuus. Eelhinnangust ei selgu, kas tegu on hinnangulise suurusega või Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

veemõõtja alusel saaduga ja praeguse olukorraga või kavandatava mahuga. Kindlasti tuleks kavandatud tegevuse elluviimisel paigaldada veemõõtja ja vajadusel taotleda vee võtmiseks keskkonnaluba.

Eelhinnangu punktis 3.3.2. on märgitud, et tapamajas tekib 19 t loomseid kõrvalsaadusi. Palume täpsustada mis aja jooksul.

Eelhinnangu peatükis 3.3.3 kirjeldatakse reovee teket ja et see tekib loomade ja veokite pesemisest. Reovett tekib kindlasti ka tapamajas: tapamaja ja lihakehade pesuveed. Kuhu pannakse veri? Veri ja veresegune reovesi on suure reostuskoormusega. Kas ka see viiakse AS Viljandi Veevärgi puhastisse nagu kirjeldab peatükk 4.1?

Peatükis 4.1 nimetatakse, et plaanis on reoveepuhasti rajamine. Kindlasti tuleks projekteerimiseks lasta määrata enne puhastusseadme ehitamist puhastisse siseneva reovee reostuskoormus ie-des (7 päeva reovee vooluhulga mõõtmine ja 7 BHT7 analüüsi võtmist).

Eelhinnangu punktis 4.1 on viidatud OÜ Severitas tellitud aruandele põletusseadmest Volkan 1750 tekkivate saasteainete ja nende koguste kohta. Ettepanek on eelhinnangus kajastada nimetatud aruandes analüüsitud saasteainete väärtusi. Hetkel eelhinnangus kajastatud andmed on ebapiisavad. Samas on märgitud, et aruanne ei kajasta loomsete kõrvalsaaduste põletamisel tekkivaid saasteaineid ega kontsentratsioone ning püüdeseadmete kasutamine ei ole teada. Kas on teada põletusseadme VOLKAN 1750 katsetamisi? Eelhinnangus tuua välja, mis temperatuuril jäätmete töötlemine toimub.

Eelhinnangus jääb ebaselgeks sademevee käitlus. Kas tootmise laiendamisel on kavas välja ehitada sademeveesüsteem ja kas ala on kavas katta kõvakattega. Juhime tähelepanu, et veeseaduse VeeS § 187 punkt 6 kohaselt on vee erikasutuse keskkonnaluba kohustuslik, kui juhitakse sademevett suublasse jäätmekäitlusmaalt, tööstuse territooriumilt, sadamaehitiste maalt, turbatööstusmaalt ja muudest kohtadest, kus on saastatuse risk või oht veekogu seisundile.

Eelhinnangus nimetatakse, et sõnnik „ladestatakse Karula-Piiri kinnistu loodenurgas asuvasse sõnnikuhoidlasse“. Eeldatavalt siiski ladustatakse ja seejärel sobival alal kasutatakse nõuetekohaselt mullaviljakuse tõstmiseks. Kas olemas on ka virtsahoidla? Kuidas ikkagi toimub sõnniku edasine käitlus? Palume täiendada eelhinnangut ning teemat pidada silmas planeeringu koostamisel.

Sama punktis (lk 10) esimene rida on viidatud määruse nr 224 § 15 p, kuid märkimata on vastav punkt. Palume lisada viide ka määruse nr 224 § 15 punktile 9, mille kohaselt keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang tuleb anda sellise tegevuse korral, mis võib kaasa tuua ebameeldiva või ärritava lõhnaaine eraldumise välisõhku.

Eelhinnangu punktis 4.1 on märgitud, et loomsete kõrvalsaaduste kõrvaldamisel põletamise teel tekib koldetuhk, mida hakatakse viima OÜ Saimre Animäe lüpsifarmi tahesõnniku hoidlasse. Juhime tähelepanu, et tuha puhul on tegemist jäätmetega ning jäätmed tuleb üle anda vastavat luba omavale isikule. Keskkonnaotsuste infosüsteemis nimetatud ettevõtte vastavat luba ei leitud.

Eelhinnangu punktis 4.1 (lk 10) on märgitud, et OÜ Mulgi Lihakarn planeerib oma tootmises tekkivaid loomseid kõrvalsaadusi hakata ise kõrvaldama põletamise teel. Jäätmeseaduse § 1 lg 2 kohaselt ei kuulu jäätmeseaduse reguleerimisalasse loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (ELT

L 300, 14.11.2009, lk 1–33), nimetatud käitlemine, välja arvatud juhul, kui neid põletatakse, ladestatakse või kasutatakse biogaasi või komposti tootmisel. Seega antud juhul, kuna tegemist on loomsete kõrvalsaaduste kõrvaldamisega põletamise teel, kohaldub planeeritud tegevusele jäätmeseadus. Jäätmeseaduse § 73 lg 2 p 1 kohaselt on jäätmeluba vaja jäätmete kõrvaldamiseks.

Keskkonnaamet märgib, et tööstusheite seaduse § 85 kohaselt kohaldatakse jäätmepõletus- ja koospõletustehase suhtes, milles põletatakse või koospõletatakse tahkeid või vedelaid jäätmeid, tööstusheite seaduse 4. peatükki. Seega tuleb eelhinnangus hinnata asukohavaliku ja tegevuskoha kriteeriume.

Tulenevalt keskkonnaministri 19.12.2017 määruse nr 60 „Tegevuse künnisvõimsused, millest alates on vajalik paikse heiteallika käitaja registreering, registreeringu taotluse ja tõendi vorm1“ § 1 lõikele 1, tuleb paikse heiteallika käitaja tegevus Keskkonnaametis registreerida, kui põletusseadme soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus kütuse põletamisel ületab 0,3 MWth, kuid on väiksem kui 1 MWth.

Eelhinnangu alapeatükis 4.1. „Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud keskkonnaprobleemid“ on toodud järgmine informatsioon: *„Vaatomata eeltoodule on oluline enne tegevuse elluviimist teha kindlaks loomsete jäätmete põletamisel tekkivate saasteainete kogused ning pidada silmas, et planeeritav tegevus võib häirida läheduses elavaid inimesi eelkõige võimalike ebameeldivate lõhnade läbi. Arvestades lähima elumaja kaugust, on saasteainete kontsentratsiooni vähendamiseks ja ülemäärase lõhnahäiringu tekkimisel oluline võtta kasutusele meetmed häiringu vähendamiseks.“* Eelhinnangus on võimalikku lõhnahäiringut loomsete jäätmete põletamisest ebapiisavalt hinnatud. Milline on potentsiaalne lõhnahäiringu tase lähimate vastuvõtjate (elumajade) juures? Millised meetmed planeeritakse rakendada lõhnahäiringu vähendamiseks?

Kokkuvõtvates järeldustes on hinnatud et tegevus ei ületa künnisvõimsuseid. Eeltoodus punktides ületatakse mitmed loakünniseid. Palume eelhinnangut täiendada ja parandada esitatud märkuste osas ja esitada see uuesti seisukoha andmiseks, kuna hetkel on andmeid seisukoha kujundamiseks puudulikud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Helen Manguse

keskkonnakasutuse juhtivspetsialist

Lõuna regioon

Ivo Ojamäe 730 2252

ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee